

75-річчя члена-кореспондента НАН України О.І. РИБАЛКИ

Відомий вчений у галузі генетики якості зерна злаків доктор біологічних наук, член-кореспондент НАН України **Олександр Ілліч Рибалка** народився 4 травня 1950 р. У 1972 р. закінчив Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. Із 1975 р. працює у Селекційно-генетичному інституті — Національному центрі насіннєзнавства та сортовивчення НААН України (Одеса), з 2004 р. — завідувач відділу генетичних основ селекції. З 2011 р. за сумісництвом є старшим науковим співробітником Інституту фізіології рослин і генетики НАН України.

О.І. Рибалка — автор понад 250 наукових праць, зокрема фундаментальних монографій з генетики якості зерна пшениці і ячменю, понад 18 унікальних сортів пшениці, голозерного ячменю і тритикале, численних авторських свідоцтв і патентів, має новаторські розробки в галузі здорового харчування з використанням продуктів із зерна створених ним сортів злаків.

Наукові інтереси О.І. Рибалки зосереджені на вивченні генетики білків і ферментів зерна, генетики біосинтезу крохмалю зерна, генетики якості зерна пшениці, тритикале і ячменю. На основі створеного ним генетичного матеріалу започатковано нові напрями селекції пшениці екстрависокої хлібопекарської якості, бісквітної пшениці, пшениці ваксі зі зміненим складом крохмалю, пшениці спеціального кормового і технічного використання для виробництва біоетанолу, пшениці з поліпшеними харчовими характеристиками (чорнозерна пшениця), харчового і кормового голозерного ячменю. О.І. Рибалка вперше в Україні створив базові сорти з унікальними властивостями зерна, започаткував і розгорнув першу в Україні програму біофортificaції зерна пшениці і харчового голозерного ячменю за вмістом пігментів антиоксидантів, що є важливим напрямом поліпшення основної харчової характеристики зерна — захисту організму від вільних радикалів. На цій основі О.І. Рибалка спільно з В.В. Моргуном вперше в Україні створив сорти чорнозерної пшениці і пшеницю-спельту з темно-фіолетовим зерном. Він отримав агрономічно досконалий селекційний матеріал харчового озимого і ярого голозерного ячменю й озимого тритикале, виконав генетичні дослідження з віддаленої гібридизації пшениці.